

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ZARASŲ RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. balandžio 9 d. Nr. FA-P-30-9-21
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės I. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
pavedimus 2008-06-10 Nr. P-30-9 ir
2008-07-02 Nr. P-30-9-1

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Birutė Žilėnienė

Auditas pradėtas	2008-06-10
Auditas baigtas	2009-04-09

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo	6
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	6
1.2. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų suteikimo teisėjams	7
1.3. Dėl vienkartinių priemonių skyrimo teisėjams	8
1.4. Dėl teisėjų atlyginimo dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	9
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	10
2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemonių	10
2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams	10
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	11
3.1. Dėl tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemonių skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	11
3.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	12
4. Pasiiekta pažanga, šalinant nustatytus neatitikimus	12

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2008 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus pavedimu², atliko vyriausioji valstybinė auditorė Birutė Žilėnienė.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metų finansinės atskaitomybės ir kitų ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, pareikšti nepriklausomą nuomonę, taip pat įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audituojamas subjektas – Zarasų rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), adresas: Sėlių a. 24/2, LT-32110 Zarasai. Identifikavimo kodas – 191071346.

Audituojamu laikotarpiu teismui vadovavo pirmininkė Nijolė Stepanavičienė, teismo finansininke dirbo Audronė Kostiakovienė.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiamą audito išvadoje.

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ Valstybės kontrolei pavedė atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose. Teismas dėl audito metu nustatytų klaidų, neatitikimų ir teisės aktų pažeidimų darbo užmokesčio srityje buvo informuotas 2009 m. vasario 27 d. raštu Nr. S-(34-1.10.1)-465 „Dėl atliktų audito procedūrų“. Rašte nurodyti dalykai buvo susisteminti ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, rezultatų apibendrinimo ataskaitoje ir yra pateikiami šioje ataskaitoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-01-02 d. įsakymas Nr. V-1 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programos“ (su vėlesniais pakeitimais).

² Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus pavedimai 2008-06-10 Nr. P-30-9 ir 2008-07-02 Nr. P-30-9-1.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama teismo 2008 metų finansinė atskaitomybė:

Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybės mokslo ir studijų institucijų pajamų į biudžetą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Finansinio turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8), Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicinius projektus 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11), Programų uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-12).

Teismas 2008 metais vykdė vieną programą „Bylų nagrinėjimas“, kodas 1.2. Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 1 076 tūkst. Lt (iš jų – 725,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programai vykdyti, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ – 0,3 tūkst. Lt (iš jų – 0,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Programai „Bylų nagrinėjimas“ įgyvendinti teismas 2008 metais iš valstybės biudžeto gavo ir panaudojo 1 076,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų 725,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, o 224,7 tūkst. Lt – socialinio draudimo įmokoms. Programa įvykdyta 100 procentų.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje numatyta 42,0 tūkst. Lt (iš jų 32,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 10,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tikslinių dalinių asignavimų rengiamam Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymui įgyvendinti ir jų negalima naudoti, iki įsigalios šis įstatymas.

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimas Nr. 90.

Teismas 2008 metais Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatomis įgyvendinti (teisėjų darbo užmokesčiui padidinti ir vienkartinėms priemonėms) panaudojo 42,0 tūkst. Lt (iš jų 32,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui (įskaitant vienkartinės priemonės) ir 10,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) valstybės biudžeto asignavimų.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 1,2 tūkst. Lt, debetinio įsiskolinimo nėra.

Valstybinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁶.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir dėl to, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

– 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 11,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos.

– 1 proc. išlaidų sąmatų vykdymo balanso aktyvo ir pasyvo likučių, tai yra 6,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus, visais reikšmingais atžvilgiais teisingi.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, teisme atliktas veiklos, apskaitos, vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatant reikšmingo iškraipymo riziką, nustatytos svarbiausios audito sritys. Vertinant vidaus kontrolę, susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis.

Atlikę vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, audito įrodymus nepriklausomai nuomonei pareikšti surinkome atlikę tik savarankiškas audito procedūras. Atlikome darbo užmokesčio, socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų, ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto, atsargų, pinigų, gautinų ir mokėtinų sumų, pajamų audito procedūras.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo

Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu⁷ teismui nustatytos keturios teisėjų pareigybės. Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos keturios teisėjų pareigybės.

Teismas 2008 metais 334,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų panaudojo teisėjų darbo užmokesčiui ir 103,7 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

– 267,6 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui, 82,9 tūkst. Lt – nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁸);

– 67,1 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui (iš šios sumos – 23,2 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemonoms), o 20,8 tūkst. Lt – nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iš jų – 7,2 tūkst. Lt nuo vienkartinių priemonų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms).

1.1 Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokestį teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus⁹, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės¹⁰ nutarimais, kurie reglamentuoja teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymą¹¹ teisėjų darbo užmokestis (nuo 2008-11-15 - teisėjų atlyginimas) nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d.

⁷ Lietuvos Respublikos Prezidento 2004-11-10 dekretas Nr. 129 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁹ Teismų tarybos nutarimai (2003-03-07 Nr. 84, 2003-06-06 Nr. 113, 2004-04-02 Nr. 207).

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarcos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹¹ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 96 str. 1 d.

buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹² nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo dienos. Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos dėl teisėjų darbo užmokesčio mažinimo prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl apskaičiuojant teisėjų darbo užmokestį netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo dienos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas sutvarkyti teisėjų darbo apmokėjimo reglamentavimą pagal Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus,¹³ 2008 m. lapkričio 6 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1, 2, 3, 4, 5, 7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymą, kuriais teisėjų darbo apmokėjimo nuostatos nuo 2008 m. lapkričio 15 d. buvo perkeltos į Teisėjų atlyginimų įstatymą.

Kadangi iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teismo teisėjų darbo užmokesčiui – 267,6 tūkst. Lt – ir socialinio draudimo įmokoms – 82,9 tūkst. Lt – panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo ir 2009 metams valstybės biudžeto asignavimų poreikio planavimo šioms išlaidoms teisėtumo.

1.2 Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų suteikimo teisėjams

Vadovaujantis Teismų įstatymo¹⁴ 98 straipsnio 2 dalimi, teisėjams iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. už teisėjo funkcijų, nurodytų Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse ir kituose įstatymuose, atlikimą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis galėjo būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų. Šių

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 1997-06-24 Nr. 666, 1999-12-28 Nr. 1494.

¹³ Įstatymų projektų reg. Nr. XP-3117-XP-3120 aiškinamasis raštas, http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=320851

¹⁴ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 2002-01-24 Nr. IX-732.

atostogų suteikimas nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁵ patvirtintoje Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkoje.

Audito metu nustatėme, kad teisme teisėjų poilsio ir švenčių dienomis budėjimai pagal teismo pirmininko patvirtintą grafiką žymimi darbo laiko apskaitos žiniaraštyje (4 valandos – 1 budėjimo diena).

Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkos 7 punkte nustatyta, kad už pareigų vykdymą po darbo valandų papildomų atostogų trukmė skaičiuojama tokiu santykiu: 8 viršvalandžiai atitinka vieną papildomų atostogų dieną. Už pareigų vykdymą poilsio ir švenčių dienomis gali būti suteikiamos tokios pat trukmės papildomos atostogos.

Papildomos atostogos už įstatymuose numatytų teisėjo funkcijų atlikimą (budėjimus) po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis suteiktos teismo pirmininko įsakymais (2008-01-18 Nr. ĮA-2, 2008-01-31 Nr. ĮA-3, 2008-04-07 Nr. ĮA-11, 2008-06-30 Nr. ĮA-18, 2008-11-04 Nr. ĮA-38) teisėjams, o Vilniaus apygardos teismo pirmininko 2008 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. A-309 – teismo pirmininkui. Minėtuose įsakymuose nenurodyta, už kurį švenčių ir poilsio dienomis dirbtą laiką suteiktos papildomos atostogos, todėl negalėjome įvertinti, ar suteiktų papildomų atostogų trukmė atitinka Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkos 7 punkto nuostatas.

Kadangi teismo pirmininko įsakymuose nebuvo nurodyta, už kurį švenčių ir poilsio dienomis dirbtą laiką suteiktos papildomos atostogos, negalėjome įvertinti, ar teisingai apskaičiuota suteiktų papildomų atostogų teismo pirmininkui ir teisėjams trukmė, taip pat negalėjome įvertinti už papildomas mokamas kasmetines atostogas apskaičiuotų 7,4 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų panaudojimo teisėtumo.

1.3 Dėl vienkartinų priemonių skyrimo teisėjams

Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarka pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Pagal Teisėjų tarybos nutarimu¹⁶ patvirtinto Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punktą, vienkartinė priemoka teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei dėl procesinių veiksmų atlikimo teisėjai dirba poilsio ir

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 828.

¹⁶ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas ir tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų etatų sąraše.

Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 str., 2008 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. IP-16 teisėjams ir sau skyrė 71 proc. ir 83 proc. pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokos už sprendimų stabilumą, gerą darbą, padidėjusį darbo krūvį civilinėse, baudžiamosiose ir administracinėse bylose, paskyrė vienkartinės priemokos. Teisme, vadovaujantis minėtu įsakymu, teisėjams už 2008 metus buvo apskaičiuota ir išmokėta 23,2 tūkst. Lt vienkartinių priemonių. Teisėjams skirtos ir išmokėtos vienkartinės priemonės neviršijo pareiginės algos dydžio.

Teisme 2008 metais nebuvo žymimas teisėjų viršvalandinis darbas (išskyrus budėjimus).

Teismo pirmininkas paaiškino, kad nuo 2009 m. sausio 1 d. teisėjų viršvalandžių apskaita vedama darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose.

Atsižvelgiant į tai, kad 2008 m. nebuvo vedama teisėjų viršvalandinio darbo apskaita, negalėjome įsitikinti, kad dėl padidėjusio darbo krūvio teisėjai teisme dirbo po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis, todėl negalėjome įvertinti paskirtų 23,2 tūkst. Lt vienkartinių priemonių teisėtumo.

1.4 Dėl teisėjų atlyginimo dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Kaip minėta, 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Pagal įstatymą bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimą sudaro pareiginė alga ir priedas už išstarnautus Lietuvos valstybei metus. Įstatyme nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemonė. Išskyrus ataskaitos 1.3 punkte nurodytus pastebėjimus dėl vienkartinių priemonių skyrimo, reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatyta.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos aštuonios valstybės tarnautojų pareigybės, neužimta viena pareigybė. Teismas 2008 metais panaudojo 286,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 62,3 tūkst. Lt – priedams, 3,6 tūkst. Lt – priemokoms, 17,0 tūkst. Lt – vienkartinėms piniginėms išmokoms, o 88,7 tūkst. Lt – socialinio draudimo įmokoms.

2.1. Dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos, priedų ir priemokų

Valstybės tarnybos įstatyme¹⁷ nurodyta, kad valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priedai ir priemokos. Teisme dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygiai ir kategorijos atitinka Teisėjų tarybos¹⁸ nutarimu patvirtintus valstybės tarnautojų pareigybių lygius ir kategorijas. Vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymu¹⁹ valstybės tarnautojams gali būti mokami priedai už tarnybos Lietuvos valstybei stažą, už kvalifikacinę klasę arba kvalifikacinę kategoriją ir pareiginės algos dydžio vienkartinis priedas. 2008 metais teismo valstybės tarnautojams pareiginės algos dydžio vienkartiniai priedai neskirti. Be to, įstatyme²⁰ numatyta, kad valstybės tarnautojams gali būti mokamos priemokos už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir nakties metu, už darbą kenksmingomis, labai kenksmingomis ir pavojingomis darbo sąlygomis ir už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą ar papildomų užduočių, atliekamų viršijant nustatytą darbo trukmę, atlikimą. 2008 metais teismo valstybės tarnautojams pareiginės algos dydžio vienkartiniai priedai nebuvo skirti. 2008 metais valstybės tarnautojams skirtų priemokų suma neviršijo 60 procentų pareiginės algos (Valstybės tarnybos įstatymo 26 straipsnio 3 dalis), o priemokų ir priedo už kvalifikacinę klasę suma neviršijo 70 procentų pareiginės algos (Valstybės tarnybos įstatymo 23 straipsnio 2 dalis).

2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams

Valstybės tarnybos įstatyme²¹ numatyta, kad valstybės tarnautojai gali būti skatinami vienkartinė pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka. 2008 m. spalio 24 d. teismo pirmininko įsakymu Nr. ĮP-12 teisme valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos skirtos, laikantis patvirtinto aprašo, t. y. vienkartinės piniginės išmokos neviršijo 100 procentų nustatytosios

¹⁷ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 1 d.

¹⁸ Teisėjų tarybos 2008-06-30 nutarimas Nr. 13P-114-(7.1.2) „Dėl teismuose dirbančių valstybės tarnautojų pareigybių lygių ir kategorijų“.

¹⁹ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 25 str. 1 d. 1, 2, 5 p.

²⁰ Ten pat, 26 str. 1 d. 1, 2, 3 p.

²¹ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 2 d. 3 p.

valstybės tarnautojo pareiginės algos, jos buvo paskirtos ne daugiau negu kartą per metus tuo pačiu pagrindu (aprašo 2 punkte numatytais atvejais).

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. gruodžio 15 d. posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupytų darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos.

Pažymėtina, kad teisme valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos skirtos ir išmokėtos iki 2008 m. gruodžio 15 d.

Reikšmingų klaidų, apskaičiuojant darbo užmokestį valstybės tarnautojams, nenustatyta.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 metais buvo patvirtintos aštuonios darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės. 2008 m. gruodžio 31 d. teisme dirbo septyni darbuotojai.

Teismas 2008 metais panaudojo 104,6 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 4,8 tūkst. Lt – priemokoms, 8,2 tūkst. Lt – vienkartinėms piniginėms išmokoms, o 32,4 tūkst. Lt – socialinio draudimo įmokoms.

3.1. Dėl tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Teismo darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²² patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų.

2008 metais teismo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, buvo skirtos priemokos už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) atlikimą arba papildomų darbų vykdymą. Šių priedų ir priemokų reglamentavimas numatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo²³ 5.2 punkte. Pažymėtina, kad 2008 metais teismo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, skirta priemokų suma neviršijo darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio, priemokos darbuotojams skiros ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²³ Ten pat, 5.2 p.

3.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo²⁴ 5.4 punkte numatyti atvejai, kada galima mokėti vienkartinės pinigines išmokas darbuotojams skatinti.

2008 m. spalio 24 d. teismo pirmininko įsakymu Nr. IP-13 skirtos vienkartinės piniginės išmokos. Darbuotojams skirtų vienkartinių piniginių išmokų dydis neviršijo 100 procentų nustatytojo tarnybinio atlyginimo, vienkartinės piniginės išmokos nebuvo skirtos daugiau nei kartą per metus tuo pačiu pagrindu (nutarimo 5.4 punkte numatytais atvejais).

Teisme pagal darbo sutartis dirbantiems darbuotojams vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. nebuvo skirtos ir išmokėtos.

Reikšmingų klaidų, apskaičiuojant darbo užmokestį darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nenustatyta.

4. Pasiakta pažanga, šalinant nustatytus neatitikimus

Apie audito metu nustatytas kitas klaidas ir neatitikimus teismas buvo informuotas Valstybės kontrolės 2008 m. rugsėjo 8 d. raštu Nr. S-(34-1.10.1)-1641, 2009 m. vasario 27 d. raštu Nr. S-(34-1.10.1)-465, 2009 m. kovo 26 d. raštu Nr. S-(34-1.10.1)-615.

Teismas audito metu įgyvendino jam pateiktas rekomendacijas dėl valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikio planavimo ir dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus vedėja

Aurelija Brukštutė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Birutė Žilėnienė

²⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), 5.4 p.